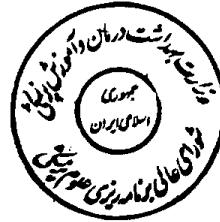

دبيرخانه شورای عالی برنامه ریزی علوم پزشکی

دوروس آموزش بالینی بیماریهای چشم:
کارآموزی بیماریهای چشم
کارورزی بیماریهای چشم

۲۲۵	کد درس
نام درس	کارآموزی بیماریهای چشم
مرحله ارائه	کارآموزی (کارآموزی ۲)
پیش نیاز	کارآموزی داخلی، جراحی، کوکان، تعداد واحد ۱/۵ واحد
هدف های کلی	در پایان این چرخش آموزشی کارآموز باید تواند:
	۱- با مراجعان، بیماران، کارکنان و سایر اعضای تیم سلامت به نحو شایسته ارتباط برقرار کند و ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد.
	۲- از بیمار مبتلا به عالم و شکایات شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بکرید، معایینات فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های افتراقی مهم را مطرح کند و تشخیص و نحوه مدیریت مشکل بیمار را پیشنهاد دهد.
	۳- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را شناسایی کند، براساس شواهد علمی و کایدلاینهای یومنی، در مورد اقدامات پیشگیری، درمان، پیگیری، ارجاع و توانبخشی همراه با آموزش بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و در مدیریت مشکل بیمار بر اساس استانداردهای بخش زیر نظر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) شرکت کند.
	۴- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول اینمنی بیمار و تحت نظرات مناسب سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.
شرح درس	در این چرخش آموزشی کارآموز باید از طریق حضور در راندهای بالینی، درمانگاههای آموزشی و انجام تکالیف فردی و گروهی به اهداف مشخص شده دست یابد. برای تامین داش نظری کلاسهای آموزش نظری مورد نیاز برگزار شود.
فعالیت های آموزشی	فعالیتهای یادگیری این بخش باید ترکیب متوازنی از آموزش بر بالینی بیمار، مطالعه فردی و بحث گروهی، ارائه موارد بیماری، انجام پروسیجرهای عملی تحت نظرات استاد، شرکت در جلسات آموزشی گروه، راشمل شود. زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، آزمایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت های بالینی Skill Lab) در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسط هر دانشکده پزشکی تعیین می شود.
توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در دانشکده های مختلف، لازم است راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توافقنامه استانداردهای اعلان شده از سوی دانشگاه های مختلف باشد. در این سند این روش تعریف شده است: روش توانمندی های مورد انتظار دانش آموز های دوره دکترای پزشکی عمومی و با درنظر گرفتن استانداردهای اعلام شده از سوی دبيرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی توسط دانشکده پزشکی تدوین و در اختیار فرایکریان قرار گیرد. در مر راهنمای یادگیری بالینی علاوه بر مهارت های فوق، روش های تشخیصی و پارکلینیک اصلی و داروهایی ضروری که کارآموز باید شناخت کافی در مورد آنها را کسب نماید بایستی مشخص شود. ** میزان و نحوه ارائه کلاس ها نیاید به نحوی باشد که حضور دانشجو در کنار بیمار و تمرینهای بالینی وی را تحت الشاعع قرار دهد و مخلل کند. *** لازم است روش ها و برنامه آموزش و ارزیابی کارآموز بر اساس اصول علمی مناسب توسط گروه آموزشی تعیین اعلام و اجرا شود. تایید برنامه، نظارت بر اجرا و ارزشیابی برنامه بر عهده دانشکده پزشکی است. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (کارورزی، دستیاران، فلوها، استادان) و یا سایر اعضای ذیصلاح تیم سلامت اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مرااعات اینمنی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارآموزان نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده دانشکده پزشکی است.

کد درس	۲۲۶
نام درس	کارورزی بیماریهای چشم
مرحله ارائه	کارورزی
پیش نیاز	کارآموزی بالینی چشم
هدف های کلی	در پایان این دوره آموزشی کارورز باید بتواند: ۱- با کارکنان و سایر اعضا تیم سلامت به نحو شایسته همکاری کند. ۲- ویژگی های رفتار حرفه ای مناسب را در تعاملات خود به نحو مطلوب نشان دهد. خصوصاً در شرایط مختلف بالینی، نشان دهد که مستولیت پذیری، ورزیدگی و اعتماد به نفس لازم برای انجام وظایف حرفه ای را به دست آورده است. ۳- از بیمار مبتلا به علائم و شکایات شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) شرح حال بگیرد، معاینهای فیزیکی لازم را انجام دهد، تشخیص های انتراکی مهم را فهرست کند، اقدامات ضروری برای تشخیص و مدیریت مشکل بیمار را در حد مورد انتظار از پزشکان عمومی و متناسب با استانداردهای بخش بالینی محل آموزش، زیر نظر استاد مربوطه انجام دهد. ۴- مشکلات بیماران مبتلا به بیماریهای شایع و مهم در این بخش (فهرست پیوست) را تشخیص دهد، براساس شواهد علمی و کایدالینهای بومی در مورد اقدامات پیشگیری، مشتمل بر درمان و توانبخشی بیمار در حد مورد انتظار از پزشک عمومی استدلال و پیشنهاد نماید و درمان مشکل بیمار را بر اساس استانداردهای بخش با ظاهر سطوح بالاتر (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد. ۵- پروسیجرهای ضروری مرتبط با این بخش (فهرست پیوست) را با رعایت اصول اینمنی بیمار، به طور مستقل با نظارت مناسب (مطابق ضوابط بخش) انجام دهد.
شرح چرخش آموزشی	در این چرخش آموزشی کارورزان از طریق مشارکت در ارائه خدمات سلامت در عرصه های مرتبط (بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت....)، حضور در جلسات آموزشی تعیین شده، و مطالعه فردی توانمندی لازم برای انجام مستقل خدمات مرتبط با این بخش را در حیطه طب عمومی متناسب با سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی کسب می کنند.
فعالیت های آموزشی	زمان بندی و ترکیب این فعالیتها و عرصه های مورد نیاز برای هر فعالیت (اعم از بیمارستان، درمانگاه، مراکز خدمات سلامت، آزمایشگاه، اورژانس، مرکز یادگیری مهارت‌های بالینی Skill lab در راهنمای یادگیری بالینی Clinical Study Guide هماهنگ با استانداردهای اعلام شده از سوی دیرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی توسعه هر داشکده پزشکی تعیین می شود.
توضیحات ضروری	* با توجه به شرایط متفاوت آموزش بالینی در بخش ها و داشکده های مختلف لازم است برنامه و راهنمای یادگیری بالینی مطابق سند توانمندی های مورد انتظار دانش آموختگان بوره دکترای پزشکی عمومی توسط داشکده پزشکی تدوین و در اختیار فرایگران قرار گیرد. ** میزان و نحوه ارائه کلاس ها نباید به نحوی باشد که حضور کارورز در کنار بیمار را تحت الشعاع قرار دهد و مختلف کند. همچنین نوع و میزان وظایف خدماتی محوله به کارورز در هر چرخش بالینی باید متناسب با اهداف آموزشی بخش باشد و سبب اختلال در یادگیری مهارت‌های ضروری مورد انتظار نگردد. *** لازم است حداقل یک سوم از زمان آموزش کارورزان به آموزش درمانگاهی اختصاص یابد. **** نظارت می تواند توسط سطوح بالاتر (ستاره ای، غله، استادان) اعمال شود به نحوی که ضمن اطمینان از مراجعات بالینی و حقوق بیماران، امکان تحقق اهداف یادگیری کارورزان و کسب مهارت در انجام مستقل پروسیجرهای ضروری مندرج در سند توانمندیهای مورد انتظار از پزشکان عمومی نیز فراهم گردد. تعیین نحوه و مسئول نظارت مناسب برای هر پروسیجر یا مداخله بر عهده داشکده پزشکی است.

پیوست دروس کارآموزی و کارورزی بیماریهای چشم

علائم و شکایات شایع در این بخش

۱- قرمزی چشم (Red eye)

۲- کاهش بینایی، خطاهای انکساری (دوربینی و نزدیک بینی) / تاری دید

۳- احسانس جسم خارجی ملتحمه و قرنی

۴- احسانس جسم خارجی داخل چشم

۵- افتادگی پلک

۶- دوربینی و انحراف چشم

۷- سوختگی چشم (حرارتی و شیمیایی)

۸- آسیب‌های تروماتیک چشم (مانند پارگی پلک)

۹- ضربه نافذ و غیر نافذ به چشم و اربیت (خونریزی‌های داخل چشمی و پارگی‌های دیواره چشم)

۱۰- مکس پران و جرقه (Floaters and flashes)

۱۱- ناخنک (Pterygium)

۱۲- مشکلات چشم ناشی از کار با رایانه (Computer vision syndrome): احساس خشکی چشم و پخش نور

۱۳- کورونگی، اشک ریزش، درد چشم (رم) (Eye strain)

۱۴- افزایش فشار چشم

ستدرمها و بیماریهای مهم در این بخش

۱- اورژانس‌های شایع چشم پزشکی شامل: کاهش دید ناکهانی، پارگی پلک، جسم خارجی ملتحمه و قرنی، جسم خارجی درون چشم،

سوختگیهای شیمیایی و حرارتی چشم، خونریزی‌های داخل چشمی، پارگی‌های دیواره چشم، اثر اشعه‌های مختلف بر چشم، گلکوم زلوبه بسته، اندافتالیت، شکستگیهای اربیت، انسداد عروق شبکی، آنفارکتوس عصب بینایی، نقش اپیتلیوم قرنی، جداشکر شبکی،

چشم و بیماریهای سیستمیک: رتینوپاتی دیابتیک، رتینوپاتی هایپرتوانسیو، افتالموپاتی وابسته به تیروئید، بیماریهای خود ایمنی (شامر لوبوس، روماتوئید آرتیتیت، وگر)، ستدرم شوگرن، ستدرم بهت)، بیماریهای ارثی بافت همبند(ستدرم مارفان)، نقش آنزیمی کالاکتوزی

استراتاپیسم و آمبلیوپی

۴- خطاهای انکساری و اپتیک: خطاهای شکست نور(نزدیک بینی، دوربینی و آستیگماتیسم)، پیرچشمی و اختلال طبقه.

۵- کاتاراکت (آب مروارید)

۶- گلکوم (آب سیاه)

۷- بیماریهای پلک و مجرای اشکی: عفونتها و آمسهای پلک (شامل گل مژه، شالازیون و بلغاریت)، افتادگی پلک، تومورهای پلک (شامل خان، پاپیلوم، گزانتلاسم، همانژیوم و کارسینوماها)، اختلالات سستگاه اشکی (شامل داکریوآرتیت، انسداد حاد، مزمن و مادرزادی مجرای اشکی) و ستدرم خشکی چشم (اشک)

۸- بیماریهای ملتحمه و اسکلترا: کونیتکتیویتی های میکروبیال و آرژیک، ناخنک، تومورهای ملتحمه و اسکلتیت، آپو اسکلتیت

۹- بیماریهای قرنیه: کراتیت، بیماریهای دُنرا تیو قرنیه، (شامل کراتوکتونس و آرکوس سنتیلیس)

۱۰- بیماریهای یووه: یوویت و ملانوم

۱۱- بیماریهای ویتره و رتین: بیماریهای عروقی رتین، تومورهای داخل چشم.

۱۲- اختلالات نوروافتالمولوژیک، التهاب و ررم عصب بینایی، اپتیک نوروپاتی ه (ایسکمیک، توکسیک و تغذیه ای)، بیماریهای سیستم پاراسمهپاتیک، ستدرم هورنر و نیستاگموس

۱۳- بیماریهای اربیت: عفونت ها (شامل سلولیت)، درموئید و تومورها (شامل: همانژیوم، نوروفیروماتوز، ملانوم، رتینوبلاستوم و رابدوگیوسارکوم)

*در اگز چرخش لازم است مروری بر آناتومی و فیزیولوژی چشم با تأکید بر کاربرد بینی انجام گیرد.

بروسيجرهای ضروری در این بخش

۱- آزمون دید مرکزی (Central visual acuity)

۲- آزمون دید رنگ

۳- آزمون روزنه (Pinhole test)

۴- آزمون کاهش بینایی

۵- آزمون دید محیطی

پیوست دروس کارآموزی و کاروگری تئاترهای جنگ
۶- آزمون رویارویی (Confrontation)
۷- معاینه مردمک ها
۸- معاینه حرکات ماضیچه های خارج چشمی
۹- معاینه خارج چشم
۱۰- معاینه با اسلیت لامپ (سکمان قدامی - اختیاری)
۱۱- افتالوموسکوپی مستقیم
۱۲- خارج کردن جسم خارجی سطحی از چشم با اسلیت لمپ (اختیاری)
۱۳- تونومتری چشم (اختیاری)

* در پایان چرخش لازم است فهرست داروهای رایج چشم پزشکی و نحوه نوشتن نسخه در موارد شایع چشم پزشکی دارای کاربرد در حیطه فعالیت بالینی پزشک عمومی آموزش داده شود.

** در طی این دوره لازم است دانشجویان نحوه مراعات اینی بیماران را یادگیرند و عملان تمرین کنند.

* دبيرخانه شورای آموزش پزشکی عمومی می تواند فهرست علام و نشان های شایع، سندروم ها و بیماری های مهم و پروسیجرهای ضروری در این بخش را در مقالع زمانی لازم حسب ضرورت و اولویتها با نظر و هماهنگی بورد پزشکی عمومی و دانشکده های پزشکی تغییر دهد.

